

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNĀK KOPS
1950. GADA 29. MARTA
Nr. 41 (5735)
7.
APRILIS
CETURTDIENA,
1988. GADS
Maksā 3 kap.

Kā virsmēslosim ziemājus?

1987. gadā kolhozos un padomju saimniecībās iegūta augstākā raža visā kolektīvo saimniecību pastāvēšanas vēsturē mūsu republikā — 29,9 cnt/ha, bet no platībām, kur graudaugi audzēti, izmantojot intensīvo tehnoloģiju, — 36,9 cnt/ha.

Intensīvā tehnoloģija prasa no speciālista regulāri pārbaudīt sējumu stāvokli un precīzi izpildīt visas audzēšanas tehnoloģiskās prasības. Viens no svarīgākajiem posmiem šajā pasākumu kompleksā ir precīza slāpekļa virsmēslājuma devu pielietošana.

Slāpekļi ir viens no kustīgākajiem augu barības elementiem. Tāpēc jāraugās, lai augi to saņemtu visu veģetācijas laiku, būtu ar to pilnīgi nodrošināti paaugstināta patēriņa periodos un tajā pat laikā netiktu pieļauta apkārtējās vides piesārņošana. Slāpekļa virsmēslājuma devu noteikšanai izmanto datus par augiem izmantojamā minerālā slāpekļa daudzumu augsnei, atsākoties ziemāju veģetācijai pavasarī. Datus iegūst, analizējot augsnes paraugus, konkrētā lauka augsnei agroķīmiskos rādītājus no agroķīmiskās lietas un normatīvus par slāpekļa nepieciešamību dažādās auga attīstības stadijās plānotās ražas nodrošināšanai.

Augsnes slāpekļa diagnostika daudzās pasaules valstīs kļuvusi par ikdienišķu pasākumu augstu ražu nodrošināšanai jau kopš septiņdesmitajiem gadiem, pēdējos gados to plaši pielieto arī Padomju Savienībā. Mūsu republikā augsnes slāpekļa diagnostika tika veikta 1986. un 1987. gados 67,7 tūkstošu un 60,4 tūkstošu hektāru platībā. Pamatojoties uz šo analīžu rezultātiem, 270 republikas saimniecības saņēma Ķimizācijas stacijas ieteikumus ziemāju virsmēslāšanai. Arī Preiļu rajona saimniecības.

Balstoties uz gūto pieredzi un saimniecību speciālistu ieteikumiem, rekomendācijas ziemāju virsmēslāšanai šim gadam ir pilnveidotas. Kādas tad būs rekomendācijas 1988. gadā un kādi sagatavošanas darbi jāveic?

Metodiskie norādījumi augsnes parauga ņemšanai apkopotī izdevumā «Pagaidu ieteikumi slāpekļa kompleksajā augsnes un augu diagnostikā labību sējumos, pielietojot intensīvo tehnoloģiju». Šos ieteikumus ikvienas saimniecības speciālisti saņēmuši 1987. gada pavasarī. Augsnes paraugi jāņem, kā norādīts šajos ieteikumos, jo rekomendāciju kvalitāte galvenokārt atkarīga no analīžu rezultātiem, bet pēdējie — no kvalitatīva augsnes parauga.

Saimniecības speciālistam savlaicīgi jāizvēlas platības augsnes slāpekļa diagnostikai. Platībai jābūt ar iespējami vienādām augsnes agroķīmiskām īpašībām (pH, mehāniskais sastāvs, fosfora un kālija saturs grupas), vienādam priekšaugam un vienādam pamatmēslojumam rudenī. Sīkkontūrainības apstākļos, ja iepriekšminētie pamatnosacījumi ir ievēroti, no vairākiem laukiem var veidot vienu apvienotu augsnes paraugu. Un otrādi, — saimniecībās ar lielām vienlaidu platībām no lauka daļām ar atšķirīgiem priekšaugiem vai dažādu pamatmēslojumu jāņem atsevišķi vidējie augsnes paraugi. Katrai šādai platībai laikus jāizpilda noteiktas formas augsnes parauga etiķete.

Lai iegūtu augstas ziemāju ražas, jāizvēlas platības ar optimālu augsnes reakciju un kur fosfora un kālija saturs nav zemāks par vidējo nodrošinājuma līmeni. Taču iepriekšējo gadu pieredze rāda, ka arī sliktākās augsnes iegūtas labas ražas, ja pielietotas pareizas, sabalansētas pamatmēslojuma devas, 3 — 4 reizes slāpekļa virsmēslājums atbilstošās devās un termiņos, un, protams, ievēroti visi pārējie intensīvās tehnoloģijas nosacījumi. Tādēļ rekomendācijas 1988. gadam sastādītas 2 variantos — saimniecības speciālistu plānotajai ražai, kuru iespējams iegūt pēc lauka agroķīmiskajām īpašībām, ja tā ir augstāka nekā saimniecībā plānotā. Te gan jāatzīmē, ka pēc agroķīmiskām īpašībām iespējamā raža aprēķināta, neņemot vērā lauka tehnoloģiskās īpašības (mitrums, reljefs, akmeņainība), un tādēļ, ja šos traucējošos faktorus saimniecības speciālists ir ņēmis vērā, ražu plānojot, tad jāizmanto variants paša plānotajai ražai.

Rekomendācijas sastādītas ļoti labi pārziemojušiem ziemājiem, kur sējumos nav nekādu bojājumu un uz 1 m² ir vairāk par 400 dzinumiem. Tomēr bieži ziemāšanas periodā sējumi dažādu apstākļu dēļ tiek bojāti. 1987. gada pavasarī pat tika novērots, ka sējumi, kuru stāvoklis pēc sniega nokušanas bija ļoti labs, pirms veģetācijas atsākšanās ievērojami pasliktinājās. Tāpēc rekomendācijās saimniecības speciālistu plānotās ra-

žas pirmajai papildmēslojuma jeb starta devai dotas korekcijas: ja azinumu skaits, atsākoties veģetācijai, ir 300 — 400 un 150 — 300 uz 1 m².

Pirms ziemāju pirmās virsmēslāšanas saimniecības speciālistiem rūpīgi jāpārbauda un jānovērtē ikkatra sējumu platība. Paaugstināta slāpekļa papildmēslojuma jeb starta deva var ievērojami palabot sējumu stāvokli pavasarī. Un otrādi — nevajadzīgi palielinātai pirmajai slāpekļa papildmēslojuma devai var būt ļoti negatīva ietekme kā uz ražu, tā arī uz apkārtējās vides piesārņojumu. Paaugstinātu slāpekļa devu ietekmē notiek ļoti strauja cerošana. Pārāk sabiezinātā zelmenī apgaismojuma nepietiekamības dēļ stiebrī attīstās vārgi, neizturīgi. Šādās platībās veldrēšanās bieži nav novēršama, pat lietojot retardantus.

Pirmais virsmēslājums ziemājiem jānodod tikai tad, kad atsākusies to veģetācija. Uz sasalušās augsnes izsēto minerālmēslojuma slāpekļa zudumi ir ļoti lieli. Bagātīgu nokrišņu gadījumā tie noskalojas ar virsūdeņiem, ātri migrē līdz pat gruntsūdeņiem un rada ūdenstilpņu piesārņošanu.

Augsnes diagnostika ir noteicošā tieši pirmās ziemāju virsmēslājuma jeb starta devas aprēķināšanai. Otrā un turpmākās papildmēslojuma devas rekomendācijās sniegtas orientējošas kā devu lieluma, tā arī virsmēslāšanas perioda ziņā. Pirms katras turpmākās virsmēslāšanas tās vajadzība pamatojama ar augu diagnostikas ekspresmetodēm, jo atkarībā no laika apstākļiem veģetācijas periodā (temperatūra, mitrums) augiem uzņemamās barības vielas var veidoties dažādos daudzumos.

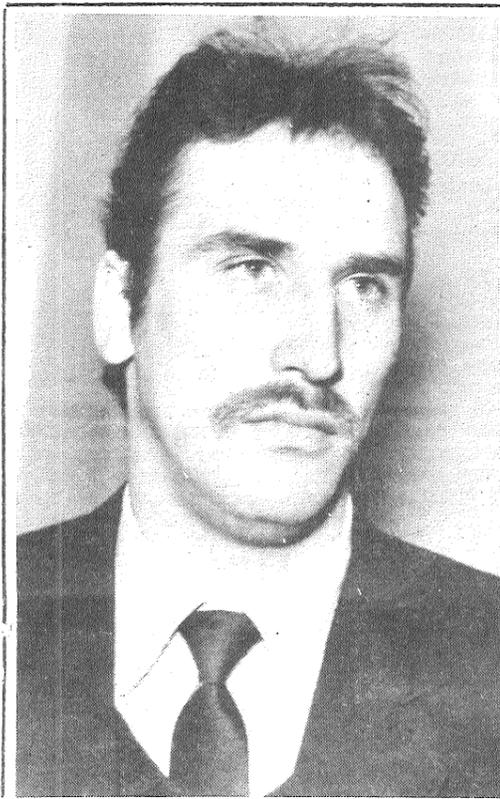
Tikai precīzi izpildot visus agronomijas zinātnes izstrādātos intensīvās tehnoloģijas elementus, tai skaitā — arī slāpekļa papildmēslojumu dodot optimālos daudzumos un termiņos, nodrošināsim augstu ražu iegūšanu ar vismazāko līdzekļu patēriņu. Ne mazāk svarīgi par līdzekļu patēriņu ir rūpes par apkārtējās vides pasargāšanu no piesārņošanas.

V. PETROVA,

republikāniskās lauksaimniecības ķimizācijas stacijas rajona galvenā agroķimikā

M. GEIDANS,

republikāniskās lauksaimniecības ķimizācijas stacijas galvenais agroķimikā

Pirms dienas Padomju Armijas rindās un tagad jau vairāk kā sešus gadus Oškālna kolhoza druvās par mehanizatoru strādā komjauniešis Andris Kārklis. Apguovis trijus lauksaimniecības darbu veidus: lopbarības audzēšanu, līnu un kukurūzas sēju, kopšanu, novākšanu. Visi darbi jaunajam mehanizatoram padodas vienlīdz labi, tehniku arī jau izremontējis. Ir draudzīgs ar biedriem, piedalās mākslinieciskajā pašdarbībā.
A. Kārklis ģimelne ievielota rajona Goda plāksnē.
J. SILICKA teksts un foto

PREIĻU RAJONA KARA KOMISĀRA

PAVĒLE № 64

1988. gada 1. aprīlī

Preiļos

Pamatojoties uz PSRS Likumu «Par vispārējo karaklausību», laikā no 1988. gada 11. aprīļa līdz 30. jūnijam tiek paziņots 1970. gadā dzimušo pilsoņu iesaukums aktīvā karadienestā.

1. §

Iesaukšanai padoti 1970. gadā dzimušie pilsoņi, kuriem līdz 1988. gada 11. aprīlim izpildījušies 18 gadi, un pilsoņi iesaukuma vecumā, kuriem beidzies iesaukuma atlikšanas termiņš.

2. §

Iesaukšanas punktā ierasties pēc adreses: Preiļi, 1. Maija ielā 7, dienā un stundā, kas norādīta personālā pavēstē.

3. §

Ierodoties iesaukšanas punktā, iesaucamiem jāņem līdzi:

- pierakstīšanās apliecība;
- pase vai dzimšanas apliecība;
- atestatā (diploma, liecības) kopija vai izziņa par izglītību;
- izziņa no darba vai mācību iestādes, kurā jānorāda specialitāte, ieņemamais amats, kategorija un no kāda laika strādā, mācību iestādes izziņā jābūt norā-

dītam, kādā kursā vai klasē mācās;

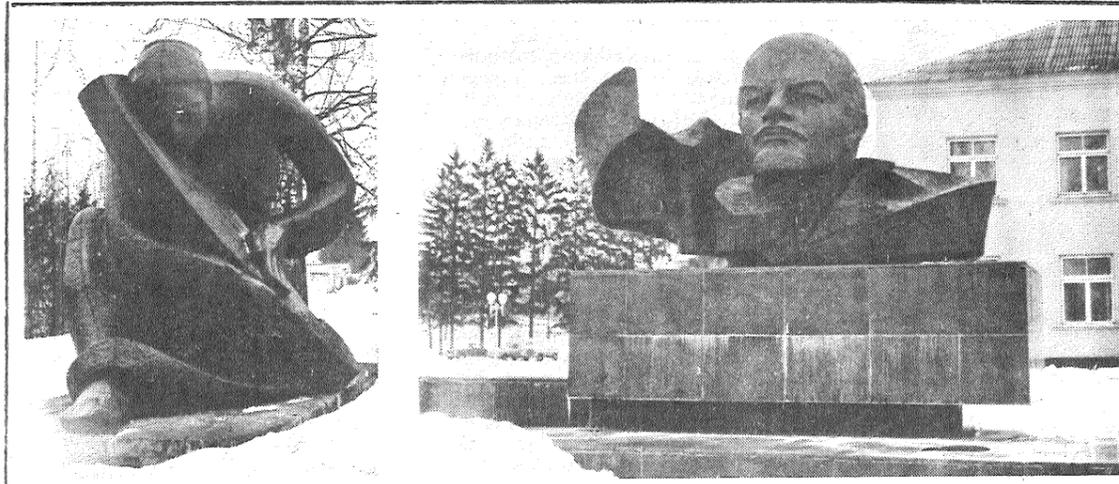
e) raksturojums no darba vietas vai mācību iestādes; PSKP biedriem un biedru kandidātiem, kā arī VLKJS biedriem bez tam partijas vai komjaunatnes biedru kartes un raksturojumi;

f) apliecību par GDz.A normu izpildīšanu un iegūtām sporta kategorijām; pilsoņiem, kas apmācījušies DOSAAF mācību organizācijās un darba rezervju mācību iestādēs, apliecības par iegūto specialitāti, šoferiem — vadītāja tiesības.

4. §

g) uzņēmumu, iestāžu un organizāciju administrācijai, kur strādā iesaukšanai padotas personas, ir jāatbrīvo iesaucamie no darba uz laiku, kas nepieciešams, lai nokļūtu iesaukšanas punktā un izietu iesaukšanu, jāatsauc jauniesaucamie no komandējumiem un jāatbild par viņu savlaicīgu ierašanos iesaukumu punktos.

Preiļu rajona kara komisārs
apakšpulkvēdis V. SUPRUNS

Vai pazīsti Preiļus?

VIKTORINAS 2. KĀRTAS JAUTĀJUMI

- Pastāstiet, ko jūs zināt par pieminekļiem, kuri redzami publicētajos fotoattēlos!
- Nosauciet Preiļos esošās piemiņas vietas, kurās saistītas ar notikumiem Lielā Tēvijas kara gados! Ko jūs par šīm piemiņas vietām zināt?
- Nosauciet Lielā Tēvijas kara dalībniekus, kuri dzīvo Preiļu pilsētā!
- Miniet Preiļu telas, kurām doti Padomju Savienības Varoņu vārdi!
- Kad Preiļu pilsēta kļuva par rajona centru?
Atbildes jānosūta Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomitejai līdz 1988. gada 1. maijam.

Radikālā ekonomiskā reforma: saimnieciskais aprēķins celtniecībā

V. Petrovs:

Sīdienes lietišķo tikšanos kluba sēdī mēs esam nolēmuši vērtēt saimnieciskā aprēķina ieviešanu praksē. Prakse rāda, ka vieniem jauno darba organizācijas un apmaksas formu ieviešana veicas sekmīgāk, citiem — ar grūtībām. Šīs grūtības rada gan objektīvi, gan arī subjektīvi iemesli. Viens no tiem — trūkumi celtniecības konveijera darbībā. Tie bremzē kapitālieguldījumu apgušanu, rada termiņu neievērošanu, kļūmes kvalitātes nodrošināšanā un celtniecības un montāžas darbos.

Tātad sāksim mūsu šodienas sarunu.

A. Ivanovs:

Strādāju par brigadieru Līvānu PMK. Patlaban būvējam bērnu dārzu un citus objektus kolhozā «Zelta vārpa».

Mūsu sarunas temats svarīgs, jo šodien katrs darba kolektīvs cenšas novērtēt savas spējas un pūlībus atbilstoši galarezultātam. Visi mūcas skaitīt kapeikas, ekonomēt.

Sakarā ar pāreju uz kolektīvo darbuzņēmumu mūsu iecirknis (būvdarbu vadītājs Vladimirs Jegorovs) noslēdza līgumu ar PMK administrāciju. Tā savukārt stājās līgumattiecībās ar augstākstāvošajiem orgāniem — republikānisko apvienību «Lauku celtnieks». Taču apvienība faktiski nav un arī nevar būt juridiski atbildīga par pakļautās celtniecības organizācijas materiāli tehnisko apgādi. Uzskatu, ka no līguma labums būs tikai tad, ja atbildība būs apbūvēta.

Nesen es par šo tematu runāju ar Līvānu PMK ražošanas un tehniskās nodaļas priekšnieku Igoru Gegeli. Viņš visus spēkus velta tam, lai stingri pēc grafika nodrošinātu brigādes ar darbu, ar celtniecības materiāliem un konstrukcijām, tehniku un mehānismiem, uzlabo darbu ar pasūtītājiem tehniskās dokumentācijas sagatavošanā. Taču — kā lai viņš precīzi nodrošina objektus ar visu nepieciešamo, ja trūkst tieši viena, te otra materiāla? Kam lai par to izvirza soda sankcijas? Ar apgādes organizācijām taču neesam saistīti ne ar kādiem līgumiem, turklāt tās šādiem līgumiem nekad nepiekrītis, jo tik un tā nespēs tos izpildīt.

Arī pasūtītāji pietauj nelīdzarības. Piemēram, kolhoza «Zelta vārpa» vadītāji tikai nupat, kad visi darbi jau uzsākti, nolēma izmainīt būvdarbu juma seguma konstrukciju. Sarunas par šo objektu notiek kopš 1986. gada, bija arī tipveida projekts. Vai tiešām nevarēja visu pārdomāt agrāk, lai neradītu mums nenormālus darba apstākļus, būvniecības sadārdzināšanos?

I. Dzeriņš:

Celtniecības materiālu trūkums ietekmē arī SCO brigāžu darbu. Mēs ceļam bērnu dārzu kolhozā «Sīlukalns». Pienācis laiks veikt apgādes darbus, nepieciešami galdniecības izstrādājumi, bet tieši to mums nav. Noskaidrojām iemeslu: mums nav piešķirti labi kokmateriāli. Taču no tā mums vieglāk nekļūva. Jācer, ka Preiļu rajona agrorūpnieciskā apvienība mums, celtniekiem, palīdzēs rast izeju no šī stāvokļa.

A. Blinovs:

Mani uztrauc tas, ka pēdējā laikā apvienības «Lauku celtnieks» sistēmas dzelzsbetona konstrukciju rūpnīcās sākušas paaugstināt cenas saviem izstrādājumiem. Atrasts pat pamatojums: lēmums par uzcenojumu produkcijai, kuru ražo nelielās sērijās. Visi iznāk ļoti vienkārši: objektiem nepieciešamo izstrādājumu apjomu, teiksim, izgatavos pirmajā ceturksnī, bet dokumentos noformēs uz trim vai četriem ceturksņiem, un viss pasūtījums nāks nelielās sērijās, cenas izstrādājumiem maksimāli palielināsies par 40 procentiem. Tas, manuprāt, ir bezsaimnieciskums un bezkontrole.

Lietišķo tikšanos klubs: trešā sēde

Vai agri runāt par brigādes darbuzņēmumu?

Lietišķo tikšanos kluba kārtējā sēde notika Preiļu 21. pārvietojamās mehānizētās kolonnas sēžu zālē. Sarunā piedalījās daudzi starpkolhozu celtniecības organizācijas, Līvānu PMK un Preiļu 21. PMK darbinieki.

Savu viedokli izteica Preiļu SCO iecirkņu priekšnieki VIKTORS DOROFJEVS un VASILIS ZAICEVS, brigadieru IGNATS DZERINS un ASTAFIJS BLINOVS, nodaļu vadītāji ANNA LANDSBERGA, VENERANDA BUKA un JĀNIS BINDERS, arodkomitejas priekš-

dētājs juriskonsults ALEKSANDRS SVARCS, galvenais mehāniķis VASILIS SIMAKOVS, Preiļu 21. PMK galvenais inženieris VALENTINS PASTARS un partijas biroja sekretāre RUTA LAZDĀNE, Līvānu PMK brigadieris ALEKSANDRS IVANOVS.

Sēdi vadīja partijas rajona komitejas rūpniecības un transporta nodaļas vadītājs NIKOLAJIS PAVLOVSKIS un laikraksta «Leņina Karogs» redaktors VALERIJS PETROVS.

R. Lazdāne:

Mēs esam izdarījuši svarīgu soli kolektīvā darbuzņēmuma attīstīšanā. Taču mūsu uzdevums ir iet tālāk. Darba apmaksā atbilstoši galarezultātam var dot lielu ekonomisko efektu. To saprot partijas birojs, visi 21. PMK komunisti, kuri veikuši lielu organizatorisko un ideoloģisko darbu, ieviešot iecirkņos kolektīvo darbuzņēmumu. Daži no darbuzņēmuma vienkārši baidījās, jo domāja, ka samazināsies izpeļņa. Tas nenotika tur, kur ir laba darba organizācija.

A. Svarcs:

Man, juristam, arī grūti iedomāties līgumattiecības, kurās vieni apņemas veikt kaut ko ļoti konkrētu, bet otri kaut ko visai abstraktu. Augstākstāvošajiem saimnieciskajiem orgāniem jābūt tikpat atbildīgiem par būvju nodrošināšanu kā pārvaldēm uz vietām. Citādi kolektīvais darbuzņēmums būs tīri simbolisks. Plāni mums, kā jau bija minēti, bieži ir nereāli, katram celtniekam noteikta 300 procentu un lielāka izstrāde.

Iedomājieties: brigāde dienu ir bez darba neuzstādīta celtna dēļ, bet sanems par to labākajā gadījumā (pēc tarifa) 5 — 7 rubļus. Taču parasti izpeļņa ir 15 vai pat 20 rubļi dienā. Kurš iegūst no dikstāves? Neviens. Bet kurš cieš? Pirmām kārtām — brigāde. Tieši tāpēc ierindas celtnieki ir visvairāk ieinteresēti, lai līgumu sistēmas pašreizējos apstākļos katrā objektā būtu kārtība. Bet mūsu dzelzsbetona izstrādājumu poligons visu vasaru faktiski nestrādā. Tam ir divi iemesli, un abi parāda trūkumus celtniecības konveijera organizācijā.

Pirmais: vasarā mums nedod cementu. Otrs — ar poligona strādniekiem papildina nelielās brigādes, kuras pašas nespēj veikt savus darbus. Pēc tam gada beigās visur sākas sturmēšana.

N. Pavlovskis:

Saruna parādīja, ka problēmu ir ne mazums. Tās radījušas ne jau šodienas, bet gan vakardienas kļūdas un trūkumi. Šobrīd visur rit saspringts darbs nepilnību likvidēšanā. Vairāki republikas celtniecības kolektīvi (piemēram, daudzas Daugavpils celtnieku struktūrvienības) pat resursu deficīta apstākļos praties strādāt efektīvāk. Vispirms tāpēc, ka uzlabojuši darba organizāciju.

Šie jauninājumi zināmi arī Preiļu celtniekiem, arī viņi ir par kārtību katrā objektā. Tās ieviešana šodien augusi katrā inženiera, tehniķa, katrā dienesta, visas celtniecības vadīšanas sistēmas loma. Par nebūšanām Preiļu objektos daļa vainas jāuzņemas arī apvienībai «Lauku celtnieks» un citiem resoriem, kuriem pakļautas mūsu rajona celtniecības organizācijas.

Šeit, uz vietas, kārtība, protams, tiks ieviesta. Būtu tikai palīdzība «no augšas». Un reāls atbalsts. Saimnieciskais aprēķins celtniecībā gaida savu praktisko iemiesojumu dzīvē.

Materiālus apkopēja Z. BURIJS

nieks» sistēmas dzelzsbetona konstrukciju rūpnīcās sākušas paaugstināt cenas saviem izstrādājumiem. Atrasts pat pamatojums: lēmums par uzcenojumu produkcijai, kuru ražo nelielās sērijās. Visi iznāk ļoti vienkārši: objektiem nepieciešamo izstrādājumu apjomu, teiksim, izgatavos pirmajā ceturksnī, bet dokumentos noformēs uz trim vai četriem ceturksņiem, un viss pasūtījums nāks nelielās sērijās, cenas izstrādājumiem maksimāli palielināsies par 40 procentiem. Tas, manuprāt, ir bezsaimnieciskums un bezkontrole.

V. Dorofjevs:

Es, tāpat kā Līvānu PMK brigadieris Aleksandrs Ivanovs, esmu par līguma noslēgšanu starp Preiļu SCO un «Lauku celtnieku». Jābūt apbūvējam atbildībai par celtniecības un montāžas darbu likteni katrā republikas rajonā, tad arī būs kārtība. Mums «uzspiestie» plāni bieži vien nav reāli, jo tie nav sabalansēti ar materiālu komplektēšanu un mūsu iespējām. Dažreiz, kad beidzam celt kādu objektu, no dzelzsbetona izstrādājumu rūpnīcās «Vecumnieki» saņemam tikai pamatus. Tā bija, kad būvējām objektus M. Gorkija kolhozā un arī citās saimniecībās.

V. Zalcevs:

Mana iecirkņa strādnieki ceļ 24 dzīvokļu māju un saimniecības ēkas kolhozā «Nākotne». Darbs visumā sokas, jo nokārtota materiālu apgāde. Saskaņoti strādā P. Bobkova kompleksās brigādes montētāji. Paveikto aprēķinām, ņemot vērā darba līdzdalības koeficientu. Tas viss ir labi, taču noskaņojumu boja plānošana «no augšas».

Mums arī šogad burtiski «uzspieda» celt objektu, lai gan tas nav mums pa spēkam. Es te domāju Pelēču skolu, kuras celtniecībā 1988. gadā jāapgūst 300 tūkstoši rubļu. Līdzekļi jāapgūst, bet mums nav ne lieku darba resursu, ne tehnikas. Ne materiālu, kuru piegāde plānota otrajā ceturksnī.

Kāda te būtu izeja? Visur jāievieš gada plānu sastādīšana, ņemot vērā celtniecības brigāžu domas. Katrā brigādē viegli uzskaitīt, cik līdzekļu gada laikā var apgūt kapitālajā celtniecībā. Citādi — šogad mums vienā iecirknī jābūvē septiņi objekti.

J. Binders:

Mūsu celtniecības organizācijā visi brigāžu kolektīvi no-

peļņito sadala atbilstoši darba līdzdalības koeficientam.

Šinī ziņā noteikta sistēma jau izveidojusies brigādēs, kuras vada Andrijs Baško, Henriks Sondors, Evalds Dzeriņš, Jānis Klodāns, Aivars Prikulis, Anfims Novičenko un citi brigadieru. Taču darba ritmu traucē bieži materiālu maiņa, atkāpšanās no ieprojektētā.

Piemēram, liellopu fermā padomju saimniecībā «Rušona» 26 kubikmetrus siltumizolējošā betona nācās aizstāt ar fibrolītu. Šos pašus materiālus (tikai jau 450 kubikmetru apjomā) nācās nomainīt M. Gorkija kolhoza tehnisko apkopju punktā. Izmaiņas pielautas arī 24 dzīvokļu mājā kolhozā «Sarkanā ausma», tāda pašā objektā kolhozā «Nākotne» un līnā šķūnī Raipa kolhozā.

Ar putu karbamīdu aizstāta minerālvate siltumizolācijai minētajā liellopu fermā padomju saimniecībā «Rušona». Tas pats — vienā no Suvorova kolhoza objektiem. Turklāt vērtīgākie, kvalitatīvākie materiāli tiek aizstāti ar mazāk piemērotiem, jo tie kaltē būvju izturībai, sliktāk saglabā siltumu utt.

Tagad — par mums burtiski «uzspiesto» objektu — Pelēču skolu. Neviens nav pret tās celtniecību. Nē. Taču nepieciešami materiāli, jābūt kārtībai plānošanā un nodrošināšanā ar nepieciešamo dokumentāciju. Jānodrošina arī materiālu un konstrukciju ritmiska piegāde, apgāde ar tehniku, mehānismiem un kvalificētu darbaspēku. Bet kur to lai ņem?

V. Simakovs:

Mani interesē astoņu mūsu buldozeristu darba apmaksas jautājumi. Buldozeri objektos nav nepieciešami ik minūti, bet tikai noteiktos darba posmos. Kā apmaksāt, teiksim, piektās kategorijas buldozeristu darbu, ja viņš kādu laiku veicis nevis savu tiešu, bet gan citu, parasti — mazāk kvalificētu darbu? Uzskatu, ka tā ir problēma, kura jārisina mūsu speciālistiem.

Ne mazums «šauru vietu» ir autoceltni, celtni un citas tehnikas raciolā izmantošanā. Ne pietiek A-72, A-76 un AI-93 benzīna, dieseldegvielas. 1987. gadā papildus fondiem Preiļu rajona agrorūpnieciskā apvienība mums izdalīja 10 tonnas A-72 benzīna, 60 tonnas A-76 benzīna, no «Lauku celtnieka» papildus

saņēmām 28 tonnas A-76 benzīna, trīsarpus tonnas AI-93 benzīna. Šogad, lai nodrošinātu auto-transporta un celtniecības tehnikas normālu darbu, mums papildus nepieciešamas apmēram 170 tonnas benzīna un 40 tonnas dieseldegvielas. Patlaban papildus fondiem no rajona agrorūpnieciskās apvienības esam saņēmuši 17,8 tonnas A-76 benzīna. Tas, protams, ir maz.

A. Landsberga:

Celtnieku darbu mēs apmaksājam atbilstoši normatīviem, kas aprēķināti atsevišķi visiem svarīgāko darbu veidiem. Piemēram, montāžas darbi tiek apmaksāti 5 procentu apmērā no katrā apgūtā rubļa, kļieļu mūrēšana — 13, apdares darbi — 58, santehniks — 6 procentu apmērā. Šāda sistēma neatbilst šodienas prasībām. Zinu, ka Daugavpils teritoriālais vispārējās celtniecības trests izmanto daudz mūsdienīgāku sistēmu darba apmaksas noteikšanai, bet apvienība «Lauku celtnieks» nezin kāpēc nestrādā ar tās ieviešanu.

V. Buka:

Plānošanu SCO mēs veicam pēc tā sauktā pirmā modeļa, darba apmaksu nosakām pēc plānu izpildes rādītājiem, neizmantojot pilnā mērā ekonomiskās sviras, kuras paredz otrais modelis, kad darba apmaksā tiek noteikta pēc saimnieciskā ienākuma, ar atskaitījumiem nepieciešamajiem normatīviem tāpat kā pirmajā modelī.

V. Pastars:

Mēs 21. PMK kolektīvo darbuzņēmumu ieviešam šādi: iecirknis — PMK administrācija. Tagad visas brigādes ieinteresētas ne tikai sava, bet arī visa iecirkņa darbā. Līgumos iecirknis apņemas apgūt nepieciešamos celtniecības un montāžas darbu apjomus, nodrošināt tiem augstu vai labu kvalitāti, plānoto izstrādi, rentabilitāti, ekonomiju, celtniecības normu un noteikumu, darba drošības ieviešanu. Mēs, PMK administrācija, uzņemamies arī saistības nodrošināt iecirkņus ar visu nepieciešamo.

Diemžēl ar to darba līgums arī noslēdzas, jo ministrija nekādas saistības attiecībā pret 21. PMK neuzņemas: ne nodrošināšanā ar tehniku, ne nepieciešamo materiālu iedalīšanā.

genēs, apvalkātos mētelīšos, bet rokās — šautenes. Viens no viņiem ir laģadējais rēzekniecis J. Mičāns. J. Mičānam vēl nebija apritējuši 16 gadi, kad viņš jau kļuva par «vanadzīnu», — tā toreiz Latgālē sauca iznīcinātāju bataljonu cīnītājus. Sākumā Jānim uzticēja stāvēt postenī, bet vēlāk sāka dot arī nopietnākus uzdevumus. Protams, nemaz tik drošs jau nejutās — šajā Rēzeknes aprīnā nostūrī bandīti plosījās sevišķi nikni, 1948. gadā šeit noslepkavoja septiņus aktīvistos. To vidū bija Kristinku un Nautrēnu ciemu padomju priekšsēdētāji. Jaunais «vanadzīns» nenobijās, bet tajā pašā gadā iestājās komjaunatnē, kaut arī zināja, ka komjauniešus bandīti medī medija.

Burkas bandu, kas bija atstājuši asiņainas pēdas Nautrēnu, Dricēnu un Andrupenes pagastos, 1950. gadā sagrāva pie Maltas. Dažas bandītu grupas beidza savu eksistenci jau krievu ātrāk. Arī tas jāpiereķina iznīcinātāju bataljona cīnītāju panākumiem. Viņu pienākumus ietilpa apbraukt sādžas, izskaidrojot valdības dokumentus, pārliecināt bandītus brīvprātīgi nolikt ieročus un iznākt no meža. Jānis Mičāns, Andrejs Madžulis, Mihails Krupnovs, Fjodors Vasiljevs un Bernards Stranga bija dzimuši šejienes pagastos, tāpēc ļoti labi zināja, uz kurām viensētām jāiet, lai viņu vārdi sašņiegtu mežu zemnīcas.

LATINFORM
Rēzeknes rajons

Lai cilvēki nebaidītos cits no cita

Izlasījis laikrakstā vēsturnieka J. Riekstiņa rakstu par kolektīvo organizāciju Latvijā. Rēzeknes milicijas veterāns N. Semjonovs sameklēja mapēs un albumos pirmo pēckara gadu dokumentus un fotogrāfijas. Lakoniski skaitļi par būvju saimniecību skaitu, garš to nozīgumu uzskatījums, ko bandītu grupas izdarīja laikā no 1944. līdz 1952. gadam, zinās par terora aktu upuriem. Daudzu bojā gājušo vārdi nav zināmi. Vēsturniekiem vēl vajadzēs «izgalsmot» visas šīs varonīgās un baidmās cīņas lappuses. Pastāstīt par tiem, kas stājās pretim no meža tumsas raidītajām lodēm.

Rēzeknē iznīcinātāju bataljonu izveidoja jau 1944. gadā. Par tā cīnītāju kļuva arī toreizējais Viļānu jauniešs Nikolajs Semjonovs. Viņš piedalījās daudzās operācijās. Kaujas ir atspoguļotas dokumentos, taču reti kāds zina, cik sprādzienu toreiz izpaļika, cik daudz godīgu cilvēku bandītu lodes nenopļāva tikai tāpēc, ka ciema padomi, nesen izveidotā kolhoza valdi un padomju aktīvistu mājas sargāja iznīcinātāji. Viņi jau laikus uz zināja par gaidāmajiem bandītu uzbrukumiem un bieži vien ātrāk par tiem nokļuva liktenīgajā vietā. Tā neskarta palika Gaiga-

lavas ciema padome, ko bandīti bija nodomājuši uzspridzināt 1946. gada Jaungada naktī. Pateicoties iznīcinātāju bataljona cīnītājiem, 1947. gadā izdevās novērst uzbrukumu Bērzgales ciema padomei. Lai laika gaitā neizustu seno notikumu pēdas, Nikolajs Semjonovs, aizgājis pelnītā atpūta, sāka vākt materiālus par Rēzeknes aprīnā iznīcinātāju bataljonu. Tagad viņa mapēs un albumos ir jau simtiem dokumentu, atmiņu stāstījumu un fotogrāfiju. Lūk, kara laika fotoattēls, no kura uz mums raugās trīs vēl pavisam zāļi puīši švītīgi sašķiebtās na-

● Kara komisariātiem—70

● Cilvēks un viņa darbs

Revolūcijas radīti

Rīt aprit septiņdesmit gadu, kopš mūsu valsti izveidoja kara komisariāti — vietējie militārie pārvaldes orgāni. 1918. gada 8. aprīli Tautas Komisāru Padome izdeva dekrētu par kara komisariātu sistēmas radīšanu. Dekrētu parakstīja V. I. Leņins, un apstiprināja Viskrievijas Centrālā Izpildkomiteja (1918. gada 22. aprīli).

Komunistiskā partija šos vietējos militāros pārvaldes orgānus uzskatīja par aizsākumu valsts Bruņoto Spēku izveidošanai, tie kļuva par padomju valsts aparāta nozīmīgu sastāvdaļu. Arvalstu militārās intervences un pilsoņu kara gados vietējie kara komisariāti paveica ļoti lielu darbu: tika pulcēti un nosūtīti Sarkanajai Armijai tūkstosī brīvprātīgo, notika arī mobilizācija, armijas daļu formēšana un apgāde, tika sagatavots papildinājums šim daļām.

Novērtējot vietējo militāro pārvaldes orgānu un šo orgānu vadītāju darbu, V. I. Leņins sacīja: «Bez kara komisariātiem mums nebūtu bijis Sarkanās Armijas».

1940. gada jūlijā, kad Latvijā tika atjaunota padomju vara, republikas Tautas Komisāru Padome agrāko militāro pārvaldes orgānu vietā izveidoja republikas kara komisariātu un vietējos kara komisariātus.

Patiesi milzu darbu kara komisariāti paveica Lielā Tēvijas kara gados. Izpildot partijas un padomju valdības prasības, kara komisariātiem maksimāli īsā laikā bija jāiesauc karadienestā un jānosūta uz armijas daļām ļoti daudz cilvēku, bija jāpiegādā armijai lieli materiālie līdzekļi. Kopā ar partijas un padomju orgāniem kara komisariāti daudz izdarīja, lai uz frontes tālāk aizmugurī evakuētu pilsētu un lauku iedzīvotājus, rūpnīcu iekārtas, pārtikas produktu rezerves un citas vērtības. Kara komisariāti aktīvi piedalījās tautas zemessargu vienību formēšanā.

Arī Latvijas PSR vietējie kara komisariāti ir daudz paveikuši, lai valrotu padomju valsts aizsardzības spējas. Uzreiz jānorāda, ka Padomju Latvijas kara komisariātu sistēmas izveidošanās un nostiprināšanās galvenais posms norisā jau Lielā Tēvijas kara beigu posmā, periodā, kad

republikas teritorija tika atbrīvota no fašistiskajiem iebrucējiem. Vēl notika kaujas frontes līnijā Pleskava — Veļikije Luki — Neveļa, bet Sarkanās Armijas formēšanas Galvenajā pārvaldē jau veica priekšdarbus kara komisariātu izveidošanai Latvijā. Tika izraudzīti kadri, organizēja viņu apmācīšanu.

Latvijas teritorijā kara komisariātiem strādāt nebija viegli — fašistiskie okupanti iedzīvotājus bija iebaidījuši. Taču kara komisariātu virsnieki strādāja neatlaidīgi, un viņu darbs nodrošināja labus rezultātus — republikas atbrīvotajā teritorijā tika īstenots iesaukums karadienestā, tādējādi nodrošinot papildinājumu frontē esošajām karaspēka daļām. Šis veikums bija vērtīgs nemāma līdzdalība kopējā cīņā par ienaidnieka sagraušānu.

Republikas kara komisariāti visu savu pastāvēšanas laiku godam ir izpildījuši visus uzdevumus. Gan agrāk, gan arī tagad uzmanības centrā ir darbs, kas jāveic, lai kara komisariāti nodrošinātu augstu gatavību iespējamai mobilizācijai, lai iesaucamie būtu labi sagatavoti.

Kā zināms, kara komisariātu darbā liela vērtība veltīta karaklausībai pakļauto pilsoņu sagatavošanai un atkārtotai apmācīšanai. Īpaša uzmanība tiek pievērsta rezervē atvaļināto virsnieku regulārai apmācīšanai: lai paaugstinātu viņu militārās, tehniskās un politiskās sagatavotības līmeni.

Jaunajos apstākļos pieaug kara komisariātu loma, lai nodrošinātu militāro speciālistu sagatavošanu dažādās mācību iestādēs. Protams, ka vislielākā uzmanība tiek veltīta jauniešu sagatavošanai dienestam armijā.

Grūti pārvarēt to mozmīgo darbu, ko kara komisariāti veic jaunatnes militāri patriotiskajā audzināšanā. Sajā nolūkā tiek

izmantotas Komunistiskās partijas, padomju tautas un tās Bruņoto Spēku slavenās kauju un darba tradīcijas, tiek izmantoti fakti no sarkano latviešu strēlnieku varonīgā vēstures. Piemērotajā jomā nopietni strādā arī republikāniskais klubs «Sallanga», kurā apvienoti tie karavīri, kuri izpildījuši savu internacionālo pienākumu Afganistānā.

Republikas jaunieši dienestu aizvada dažādos mūsu plašās valsts nostūros. Pulši nokļūst gan slavenās karaspēka daļās, gan mazāk slavenās, taču it visur viņi cenšas godam izpildīt savu pilsoņa pienākumu, cenšas pēc iespējas labāk apgūt konkrētu specialitāti. Jāuzsver, ka īpašs godš ir dienēt Maskavā, stāvēt sardzē postenī Nr. 1 pie V. I. Leņina Mauzoleja. Daudzi mūsu rajona jaunieši kļuvuši par kaujas un politisko mācību telcammiekiem, par paraugu biedriem.

Un vēl viens fakts — no mūsu republikas jauniešiem, kuri izpilda savu internacionālo pienākumu Afganistānā, katrs sestais ir izpelnījies kaujas apbalvojumu.

Pēdējos gados republikā un arī mūsu rajonā populāras kļuvas militarizētās sporta un atpūtas nometnes jauniešiem. Zēni te apgūst dienestam nepieciešamās iemaņas, uzlabo savu fizisko sagatavotību. Šo nometņu organizēšanā un vadīšanā daudz dara kara komisariāti.

Jāuzsver, ka labu rezultātu sasniegšanā kara komisariātiem vienmēr aktīvi palīdz vietējie partijas un padomju orgāni. Ir kļuvis par ierastu lietu, ka kara komisariātu darbinieki izveidojuši ciešus lietiskus kontaktus ar partijas rajonu komitejām, ar rajonu izpildkomitejām, ar arod biedrību un sporta organizācijām, ka kara komisariātu darbinieki aktīvi iesaistās sabiedriskajā un politiskajā dzīvē, izpilda dažādus partijas un padomju orgānu dotus uzdevumus.

V. SUPRUNS,
Preļu rajona kara komisārs,
apakšpulkvēdis

Preļu sakaru mezgla apdrošināto sūtījumu iecirknī jau vairākus gadus strādā pasniece Lubova Baikova. Aizvadītajā ceturksnī komunistiskā darba triecienniece kļuva par kolektīva sociālistiskās sacensības uzvarētāju.

ATTEĻA: L. Baikova darbā.

J. ZANDES foto

Rosīgi strādā rajona sadzīves pakalpojumu kombināta mākslas aušanas Līvānu ceha kolektīvs. Par normu te kļuvis regulāri pārsniegt ražošanas un produkcijas realizācijas plānus. Piemēram, sadzīves pakalpojumu plānu pērn izpildīja par 120,9 procentiem, bet tautas patēriņa preču ražošanas uzdevumu veica par 119 procentiem. Cehs strādā ar peļņu un ir sagatavojies pārejai darbam pašfinansēšanas apstākļos.

Audēju sociālistiskajā sacensībā (vērtējot veikumu ar mehāniskajām stellēm) priekšgalā izvirzījusstes Mārīte Pundure. Pērnā gada pēdējā ceturksnī viņa ražošanas uzdevumus izpildīja par 168 procentiem. Pavisam nedaudz no viņas atpalika audēja Natālija Driveniece. Pie parastajām stellēm līdz šim labākos rezultātus sasniegušas Natālija Dapileviča, Marta Inča un Anna Sergejeva.

Cehā domā par jaunu veidu produkcijas izlaidi. Sajā nolūkā vispirms vajadzēja pamācīties — mehāniķi Sergeju Grigorjevu komandēja uz kursiem. Iedarbinot jaunās stelles, cehā sāks ražot, piemēram, aizkarus durvīm un citus pieprasītus izstrādājumus.

ATTEĻA: audēja M. Pundure.

J. SALNAVIEŠA foto

Saglabāsim frontes relikvijas

Lai raksta «Leņina Karogs» redakcija nesen saņēma vēstuli no Lielā Tēvijas kara dalībnieka Nikolaja Balašova. Viņš ir ar Suvorova ordeni apbalvotās Polockas vārdā nosauktās 29. strēlnieku divīzijas, 68. atsevišķās jūras kājnieku brigādes un 10. atsevišķās strēlnieku brigādes apvienotās veterānu padomes prezidija priekšsēdētāja vietnieks. Uzskatām, ka N. Balašova izsūtītās domas interesēs arī mūsu rajona novadpētniekus un muzeju darbiniekus.

Krasnodaras novada Kabardīniskas stacijas 23. vidusskolas vēstures muzeja organizētājs un vadītājs Anatolijs Poddubnijs man reiz atrakstīja:

«Pieredzēju pamācošu situāciju. Bija tā: redzu, ka skolas muzejā deg gaisma. Interesējos, kas tur notiek? Skatos — pieci zēni no devītās klases sēž un lasa kara veterānu atmiņas. Pa vārdam kaut ko pieraksta. «Gatavojamies sacerējumam,» viņi man paskaidroja. Un es sāku domāt — neviens taču viņiem nelika te nākt un pētīt vēsturi. Acimredzot paši juta vajadzību.

Atziņos — uzreiz prāts kļuva priecīgāks, sirds it kā atslā: lūk, kādi augļi ir kara veterānu padomes darbam! Daudz ko pārdzīvojušie, ievainojumu un gadu saliektie kaujinieki joprojām ir ierindā.

Tāpēc mūsu uzdevums ir pierakstīt cīnītāju atmiņas, saglabāt frontinieku relikvijas.»

Tā raksta A. Poddubnijs. Bet nesen es satikos ar Anatoliju Kubicki. Bijušais matrozis dienējis 68. atsevišķajā jūras kājnieku brigādē, pēc tam — ar

Suvorova ordeni apbalvotās Polockas vārdā nosauktās 29. strēlnieku divīzijas ar Kutuzova ordeni apbalvotajā 302. strēlnieku pulkā. Šim pulkam ir slavena vēsture — jau divdesmitajos gados šī karaspēka vienība cīnījās par padomju varu Kabardīniskas stacijas rajonā, šajā pulkā dienēja neparasti talantīgs un varoņīgs cilvēks — Arkādijs Goličkovs, kuru tagad pazīstam kā rakstnieku Arkādiju Gaidaru.

A. Kubickis sacīja:

— Kara laiks atkāpjas arvien tālāk vēsturē. Un pamazām no dzīves aiziet cilvēki, kuri šīs bargās dienas piedzīvoja. Kopā ar bijušajiem frontiniekiem mūžībā aiziet viņu atmiņas. Un neviens valrs nevarēs pastāstīt, ko šie cilvēki kādreiz domāja, ko pārdzīvoja. Kā cīnījās, draudzējās un milēja. Protams, daudz atmiņu saglabā tuvinieki, taču arī viņi ar laiku aiziet mūžībā. Un var gadīties, ka mazmazdēls, atradīs lodes vai šķembas caursistu karavīra katliņu vai blaški, tikai paraustīs plecus, pabrīnīsies, sak, kur te tādi lūžņi gadījušies. Un izmetīs. Viņš taču nezina, ka šis katliņš vai šī blaš-

ķe kopā ar vecvectēvu izceļoja kara gaitas — gandrīz vai visai Eiropai cauri. Jaunietis vienkārši nezina, kāpēc vecais karavīrs glabāja šīs relikvijas. Nezinās. Taču mums ir jāgādā, lai zinātu...

— Esmu jau vecs, — teica Anatolijs Kubickis un nolika uz galda patiesi unikālas relikvijas (dažādas izziņas, fotogrāfijas, no kara laikiem saglabātus priekšmetus). Un sacīja:

— Nododiet šīs relikvijas muzejam. Lal glabājas, lai stāsta nākamajām paaudzēm par mūsu dzīvi un cīņu, par to, kā tika kaldināta Uzvara.

Sodiēn mēs, kara veterānu padomes locekļi, aicinām visus vēlreiz pārlūkot mājas arhīvus, paskatīties, kas glabājas vienā vai otrā telpā. Varbūt jums ir saglabājušās kara gados rakstītas vēstules, fotogrāfijas, dažādi dokumenti un priekšmeti, kas var kļūt par lielisku papildinājumu muzejiem. Vēstures liecinieki nedrīkst pazust, tiem jāieņem vieta skolu kaujas, slavas stūrišos un istabās, ciemu un pilsētu vēstures muzejos vai arī arhīvos.

Konkrēti mūsu kara veterānu padomi interesē vispirms tas, kas saistās ar Arkādiju Gaidaru. Sādu materiālus lūdzam sūtīt uz adresi: 255770, Kijevas apgabals, pilsētcieņmats Borodjanka, Parkovaja ielā 3, dzīv. 44, Nikolajam Balašovam.

● Profesionālā orientācija

Laukiem vajadzīgi ceļu inženieri

Senāk bija ciena lozungi «Labi ceļi — rajona gods». Derīgi to atcerēties un īstenot arī mūsdienās. Rajona teritorijā valsts, republikas un vietējās nozīmes, t. i., koplietošanas ceļus būvē, remontē un uztur īstie ceļinieki — ceļu remonta un būvniecības pārvalde (CRBP). Iekšējo ceļu liktenis ir pašu kolhozu un padomju saimniecību rokās. Nebūs pārspilēts apgalvojums, ka lauksaimniecības augšupejas pamatā ir labi ceļi un salaboti šķūņu jumti.

Jāpiekrīt arī domai, ka nevar cienīt tādas lauku saimniecības vadītājus un speciālistus, kurā iekšējie ceļi rudenī un pavasarī ir pusmetru un dziļāku dubļu jūra, kur ceļi kļuvuši zemāki par apkārtējiem laukiem un kalpo virszemes ūdeni savākšanai.

Ir pierādīts, ka slikto ceļu dēļ pat ceturtdaļa produkcijas iet bojā, nemaz nerunājot par tās pašizmaksas palielināšanos.

Sobrīd saprātīgas saimniekošanas, resursu taupīšanas laikā un uz konkrētas ekonomikas jēdzīgiem principiem balstītu lauku saimniecību ceļu inženiera postenis nebūtu jāaizmirst. «Ceļinieka» aprūpē droši vien jānodod vēl kāda infrastruktūras nozare vai kas cits, — ja saimniecības pieciem tikai ceļu inženiera uzturēšana ir par smagu.

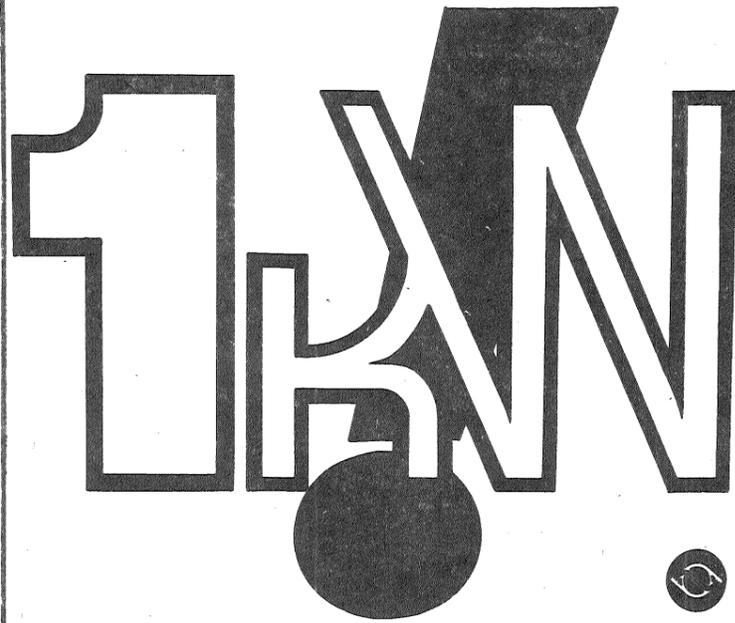
Kvalificētus inženierus ceļinieku republikas laukiem (gan ceļinieku saimniecībām, gan apdzīvoto vietu komunālajiem dienestiem, gan agrorūpnieciskā kompleksa organizācijām) gatavo Rīgas Politehniskā institūta Inženierceltniecības fakultātes ceļu

būvniecības specialitātē. Lauku saimniecības var komandēt savus cilvēkus mācībām Rīgas Politehniskajā institūtā (bez darba stāža). Daļa šajā gadā uzņemto studentu legūs specializāciju tiltu ekspluatācijas nozarē.

Interesētos par ceļinieka specialitāti lūdzam atbraukt pie mums uz atvērto durvju dienām 8. un 9. aprīlī. Mūsu adrese: Rīgā, 226048, Ķīpsalā, Azenes ielā 20, tiltu un ģeodēzijas katedra, tālrunis 612725.

Var atbraukt ar 30. autobusu, 7. vai 21. trolejbusu. Rakstiet, zvaniet vai atbrauciet pie mums! Iepazīstināsim ar ceļinieka profesiju un sniegsim konsultācijas apmācību jautājumos.

M. ZEMĪTIS,
RPI vecākais pasniedzējs

Mūsu enerģiju — energoresursu taupīšanai!

KAS IR KILOVATS?

Vienas kilovattstundas elektroenerģijas pietiek, lai izgatavotu 1 pāri apavu, noaustu 1 kvadrātmetru zīda, sintezētu 9 kg antibiotiku, izceptu 40 kg maizes

VAI 100 vatu elektrisko spuldzi dedzinātu 10 stundas.

IZVĒLIETIES!

Latvijas reklāmas aģentūra
Uzņēmums «Energokontrole»

● Speciālists brīdina

Neļausim izplatīties kartupeļu nematodei!

Kartupeļu nematodes raksturīga pazīme ir tāda, ka slimie augi attīstās gaiši, to laktiņi vīst. Kartupeļiem veidojas maz bumbuļu, tie ir sīki, bet, ja augs ir stipri inficēts, tad bumbuļu vispār nav. Ja augsne ir labi mēslota un ja augi nav stipri inficējušies, tad kartupeļu nematodes pazīmes ir vājākas.

Inficētajiem kartupeļu augiem uz saknēm var atrast sīkas (magoņu sēkļu lielumā) cistas, kas ir nematodes mātīšu ķermeņi, kuri pilni ar olniņām. To krāsa ir atkarīga no nematodes vecuma: jaunām — balta, vecākām — zeltīti brūna, bet rudenī — brūna.

Tiem dārzēm vai piemājas zemes gabaliem, kuros konstatēta

nematode, uzliek karantīnu. Šādas zemes lietotājam aizliegts pārdot vai arī kaut kur izvest te augušus kartupeļus, saknes, sīpolus, stādāmo materiālu. Nedrīkst arī darbarīkus, ar kuriem apstrādāta inficētā augsne, tā vienkāši dot citiem — vispirms šādi darbarīki ir rūpīgi jānotīra un jādezinficē. Inficētos dārzos vai piemājas zemes gabalos nedrīkst iebraukt un strādāt traktorī — lai nematodi neizplatītu kolektīvās saimniecības tīrumos.

Lai apturētu kartupeļu nematodes izplatīšanos, inficētajā zemes gabalā vajag audzēt tās kultūras, kurās šī saslīmšana nespēj apdraudēt — pākšaugus, graudaugus, dārzeņus, ogulājus

vai arī pret nematodi izturīgas kartupeļu šķirnes.

Nelielās platībās (ja tas ir ekonomiski izdevīgi) augsni var apstrādāt ar karbationu, tiazonu, DD preparātu un citām ķīmikālijām.

Sakarā ar to, ka rajona teritorijā ir konstatēti nematodes pērēkļi (dažos dārzos un piemājas zemes gabalos), ir aizliegts bez speciāla karantīnas sertifikāta saņemt un izvest no rajona teritorijas kartupeļus, sakņaugus, sīpolus. Pieminēto sertifikātu izsniedz augu karantīnas valsts orgāni.

K. GAILĪTE,
augu karantīnas Daugavpils starprajonu punkta agronome

Pavasari ledus nedrošs

Iestājoties pavasarim, upēs un ezeros veidojas ledus apstākļi, kas apdraud cilvēka dzīvību. Taču, kā esam pārliecinājušies, jo projām vēl atrodas pārāk kaislīgi zemledus makšķerēšanas cieniņāji, kuri riskē ar savu veselību un dzīvību.

Statistika apliecina, ka 25 procentu nelaimes, gadījumu uz ūdeņiem, cēlonis ir pārgalvība un drošības noteikumu neievērošana tieši uz pavasara ledus.

Ipaši nedrošs ledus ir vietās, kur ezerā vai citā ūdenskrātuvē ieplūst strauts, upīte, kur iztek gruntsūdeņi. Ledus stiprumu samazina niedres un citi ūdensaugi, arī ledus klājumā iesaluši priekšmeti. Atkušņa, lietis, slapja sniega ietekmē ledus pārklājas ar ūdeni, kurš, temperatūrai pazeminoties, sasals. Šajā gadījumā ledus virsma izskatās dzeltenīga, it kā matēta. Sacītais ir zīme, ka ledus kļuvis nedrošs, tāpēc jē uz šāda ledus nedrīkst. Diemžēl pavasara ledus viltības bija aizmirsusi Stabulnieku ciema iedzīvotāja M. Gudļevska

(dzimis 1919. gadā) — viņa ielūza un noslīka.

Jebkura pieauguša pienākums ir brīdināt bērnus, ka pavasarī uz ledus iet ir bīstami. Protams, bērnu uzvedība arī jākontrolē. Šī gada 1. aprīlī uz Ciriša ezera ledus (netālu no Pogulankas upītes) atradās divi zēni. Viens zēns ielūza, grīma. Palīgā steidzās Oskars Vicubs (dzimis 1977. gadā, dzīvo Aglonā). Arī O. Vicubs ielūza, taču kaut kā spēja iztikt no ūdens. Otrs zēns, kura vārds vēl nav noskaidrots, gāja bojā.

Atgādinām, ka katram makšķerniekam jāņem līdz 15 līdz 20 metru gara virve vai izturīga aukla, kuras galā iesiets neliels smaugs. Ir bīstami iet uz makšķerēšanu vienam, kā arī darīt to sliktas redzamības apstākļos (mīgla, sniegunis utt.).

Ja gadās ielūzt, nezaudējiet pašsavaldīšanos. Vispirms izpleti rokās sānis un, pieturoties pie lūzuma malas, sauciet palīgā. Centieties ieņemt horizontālu stāvokli (uz muguras), mēģiniet

dabūt uz ledus malas vienu kāju, tad pārvelieties uz to pašu pusi, tādējādi izceļot no ūdens otru kāju. Kad esat gulus uz ledus, kājās necelieties, bet virzieties līšus tālāk no bīstamās vietas: uz krasta pusi, uz to pusi, no kuras jūs nācāt. Lai glābtu biedru, pie lūzuma jātuvojas līšus. Kad esat metrus 4 attālu, metiet ielūzušajam virvi, auklu, kopā satietus priekšmetus (apgērbu), pastiepiet kārti, garu koka zaru vai citu noderīgu priekšmetu.

Kad cietušais izvilks no ledus, kājās necelieties. Darbojieties gulus — līšus velciet cilvēku uz krastu. Cietušajam sniedziet nepieciešamo pirmo palīdzību un centieties viņu nekavējoties nogādāt ārstniecības iestādē vai arī izsauciet ātrās medicīniskās palīdzības brigādi.

N. SUKSTS,
glābšanas uz ūdeņiem biedrības rajona padomes priekšsēdētājs

Redaktora v. P. PIZELIS

LABOJUMS

1988. gada 2. aprīlī mūsu laikrakstā ievietotajā materiālā «Pavasara medību termiņi», tulkojot tekstu no krievu valodas, pieļauta kļūda un nepareizi norādīts, ka atļauts medīt arī meža pīles. Jābūt:

«Latvijas PSR Mezsaimniecības un mežrūpniecības ministrija pieņēmusi lēmumu par pavasara medību termiņiem — slokas, sējas zosis un baltpiēru zosis drīkst medīt no to atlidošanas līdz 8. maijam».

Atvainojamies laikraksta lasītājiem par pieļauto neprecizitāti.

Kad uz mūžu apklususi MAMINĀS balss, daļām sāpju smaigumu ar Genovefu, Jāni, Leonardu un Pēteri.

Padomju saimniecības «Rudzāti» administrācija un arodkomiteja

Laikraksts «Leņina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Приейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке. г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1. TĀLRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154, sekretariāts — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, kultūras un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves, skolu un vēstules nodaļas — 21996, vietējo padomju darba, rūpniecības un celtniecības nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzzīņas par studējumiem — 22305.

Tir. 14304 eks. (latv. v. 10150 eks., krievu val. 4154 eks.).

1. nos. iespiedloksne. Ofsetiespiedums. Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpils, Valkas ielā 1. Indeks 68169. Pas. 629.